

Functional food på økologisk

Gamle sorter og arter er en guldgrube af egenskaber, der kan øge fødevarernes værdi

PLANTEAVL

AF KAREN MUNK NIELSEN

■ Når udviklingen går mod mere og mere discount, bliver der plads til de små gårdbutikker med alle specialiteterne. På samme måde kan man betragte planteforædlingen. Jo mere ensrettet og højteknologisk forædlingen bliver, og jo mere de multinationale firmaer overtager markedet, jo mere efterspørgsel bliver der efter håndholdte alternativer.

- Vi kan med meget få midler overhale gensplejs-

ningen med flere længder, hvis vi udnytter gamle sorter og arter, der har særlige indholdsstoffer som f.eks. antioxidanter og mikromineraler. Vi kan lave functional food uden gensplejsning, men vi må gøre det selv.

Det siger Anders Borgen, Agrologica, der har sat sig for at vise omverdenen en lille bid af den enorme mangfoldighed, der gemmer sig i genbankerne.

- Det kan være korn med farvede strå eller kerner for eksempel. Hvis ikke man ved, at der findes farvede hvedesorter, får man heller ikke ideerne til, hvad de kan bruges til, forklarer han.

Han håber, flere gårdbutikker og mikrobryggerier vil få øjnene op for de uanede muligheder, der er for at differentiere deres produkter fra mængden.

- Udviklingen skal komme nedefra. Jeg skal ikke lave en sort, der kan sælges over hele landet, jeg er her for at servicere nicherne, siger Anders Borgen.

Anders Borgen er på jagt efter resistens mod stinkbrand i hvede.

FAKTA

Specialiteter fra hele verden

Anders Borgen finder interessante kornsorter i genbanker over hele verden. Alle kan søge i genbankernes materiale, og man får typisk 100 kerner af hver sort. Her er et par eksempler fra Borgens forsøgshave.

■ Purpurbyg fra Japan

Byg med mørke kerner. I modsætning til 'almindelig' sort byg er farven vandopløselig, og derfor er det måske muligt at lave en rød øl af denne byg.

■ Sædehejre (Bromus grossus)

Egentlig en gammel ukrudsart men med relativt store kerner. Har groet sammen med spelt. Måske interessant at genindføre i samdyrkning med korn.

■ Flerårig rug og hvede fra Rusland og USA

Flerårigheden er opnået ved at tilbagekrydse med vilde arter. Man høster på samme udsæd flere år i træk. Interessant for økologer pga. mindre jordbearbejdning og dermed mindre udvaskning.

■ Nøgen enkorn fra Tjetjenien

Enkorn er en sund art med en enorm genetisk variation. Netop denne er dog koblet til et lavt udbytte pga. selvsterilitet. Der findes efter sigende en nøgen enkorn fra Japan uden denne genetiske kobling.

FOTO: KAREN MUNK NIELSEN